

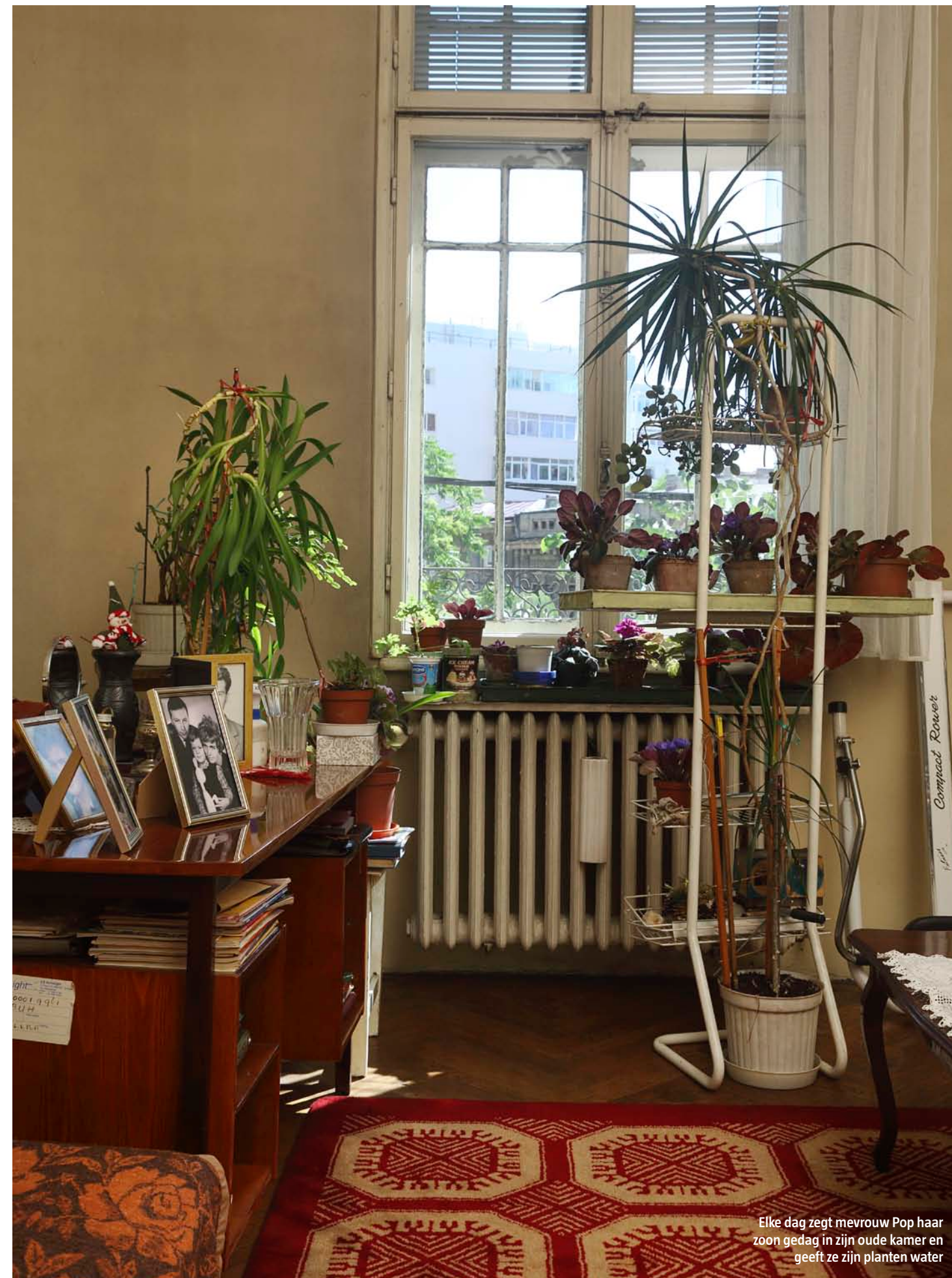

Reconstructie van een klap

Na het allergste

18 jaar geleden kwamen twee goede vrienden van Paul Teunissen om bij een krankzinnig auto-ongeluk. Hoe verging het de ouders?

door Paul Teunissen foto's Daniëlle van Ark

Elke dag zegt mevrouw Pop haar zoon gedag in zijn oude kamer en geeft ze zijn planten water

Het is een machtig gevoel als je met 180 kilometer per uur over de Waalbrug Nijmegen in rijdt. Met die snelheid is het alsof de Opel Calibra 2 liter turbo-injectie even loskomt. Gerard (32) zag hoe zijn vriend Piet (41) met een van angst vertrokken gezicht zijn voeten schrap zette. Nog even, vijf stoplichten die hij in één keer kon nemen, tot aan het Keizer Karelplein. De drank in zijn aderen droeg bij aan zijn gevoel van euforie. Aan niemand dacht hij. Niet aan zijn vriendin, niet aan zijn kinderen. De hele wereld, al die brave burgers die hem met een scheef oog aankeken, hij, jongen van het kamp, geen echt werk, ze konden naar de klo-ten lopen. Hij leefde en hij raasde. Willy Vulperhorst (30) verkeerde in een vrolijke bui, zij het minder uitgelaten dan zijn medepassagiers. Een paar jaar geleden was een oudere man zo maar een voorrangskruising opgereden, tegen hem aan. De portier van zijn Golf was toen veertig centimeter ingedeukt,

maar zijn passagier en hij hadden het er goed vanaf gebracht. Sindsdien was hij bedachtzamer gaan rijden. Achterin zat zijn Roemeense vriendin Corina Sendriuc (30). Hij had haar op de opleiding voor fysiotherapie ontmoet en sinds anderhalf jaar woonde ze bij hem in zijn kleine appartement in Zevenaar. Na het weekend zouden ze samen beginnen in een praktijk en zou er een einde komen aan het geschuif met kleine potjes om alle rekeningen te betalen. Corina was in gesprek met Lorin Pop (31), een Roemeense studievriend, die een paar dagen bij hen logeerde. Naast hem zat hun vriend Paul Buis (31), die deze avond een groot feest had gegeven vanwege het afronden van zijn medicijnenstudie. Wel driehonderd mensen waren gekomen. Zijn vader had een speech gehouden, over het doorzettingsvermogen van zijn zoon, die zich via de mavo tot arts had opgewerkt. Toen het licht op groen sprong, trok Willy langzaam op. Een dieseltje als het zijne deed alles traag. Even keek hij naar links.

De ambassade belde: 'Bent u de moeder van Lorin Pop?' 'Ja,' zei ze trots

Om tien voor drie die nacht kwam een abrupt einde aan alle gelukzaligheid die de voorgaande weken had gekenmerkt. De chauffeur van het busje met daarin de pakketten met de jongste editie van *De Telegraaf* stond voor het stoplicht en zag het gebeuren. Hoe ineens die Calibra voorbij schoot, met zo'n immense snelheid alsof de bestuurder op zoek was naar de dood, zo hard reed die Nijmegen in, alsof hij lachte om die stoplichten die om de beurt op rood

sprongen. Hoe de Calibra zich in de zijkant van de Golf boorde, zo hard dat die aan het tollen sloeg, het lichaam van een van de inzittenden uit de achterraut slingerde en vijftig meter verderop neerkwakte, hoe de Calibra zelf het lucht-ruim koos, 180 graden draaide en op de kop tientallen meters verder schoof. Een tijdje had de bestuurder van het busje zich niet durven verroeren. Toen was hij uitgestapt. Er was geen geluid meer, alleen nog de rook die uit beide auto's opsteeg. Langzaam liep hij naar de Golf en keek in het ineengedrukte karkas. Er was niets. Geen ademhaling, geen gekreun, helemaal niets.

Gaten in de muur

Om tien uur zaterdagochtend liep An Buis met haar man de trap op naar de woning van hun oudste zoon Paul. De trap lag bezaaid met bloemen en slingers van de feestelijkheden. Haar jongste zoon deed open. 'Jij ook hier?' had ze verbaasd geroepen. 'Stil mama. Niets zeggen.' En toen had hij verteld dat Paul er niet meer was. De angst die elke ouder kent als kinderen voor het eerst alleen op straat zijn, naar school fietsen, uitgaan. Honderden keren vraag je ze voorzichtig te zijn, alsjeblieft. 'Jaahaa, mam,' zeggen ze verveeld. Een smeulende angst – die nooit weggaat, ook niet als ze dertig zijn – was bewaarheid geworden. Ans man had naar het autowrak gewild om met eigen ogen te zien hoe het eruitzag. Hoe kenmerkend voor hem. Eerst de feiten, de details. Niet de emoties, niet de pijn. Later die ochtend waren ze naar Paul gegaan. Er stonden vier metalen tafels naast elkaar. Paul had er mooi bij gelegen. Ze had door zijn haren gestreeld. Zacht en schoon waren ze. Zijn gezicht was gaaf. Hij had er niets van meegekregen. Alleen zijn been maakte een vreemde hoek. Dat moest gebroken zijn. Willy zag er anders uit. Die had het zien aankomen. De angstgrimas lag in zijn trekken. De maanden erna had ze steeds weer tegen haar man gepraat. Die richtte zich liever op de zakelijke afhandeling van de gebeurtenissen. De verzekeringspapieren, het afsluiten van Pauls financiële huishouden, het rubriceren van de tientallen condoleanceberichten die ze wekelijks ontvingen. Kranten hadden veel aandacht aan het ongeluk besteed. Ze hadden een herenmodezaak gehad in het centrum van Assen, waardoor het leek of iedereen wist dat het om hun zoon ging. Voor Fien Vulperhorst, de moeder van Willy, gold niet zozeer dat haar echtgenoot niet wilde praten, maar de spraak was onmogelijk gewor-

den als gevolg van een hersenbloeding vier maanden eerder. Haar man zat daar maar op de bank, zijn hoofd te schudden, alsof hij de hele dag door niet anders deed dan zich de gebeurtenis keer op keer voor de geest te halen, tot de fatale afloop aan toe. Na vier dagen waren de ouders van Corina gekomen. Eerder konden ze geen visum krijgen. Vier dagen hadden Willy en Corina naast elkaar gelegen, in Wils oude slaapkamer op één hoog. Het was schitterend weer die week. De kamer lag op het zuiden, zodat het tegen het eind van de dag boven de dertig graden was, iets waar die koelmachines niet tegenop konden. Een stoffelijk overschot verandert snel onder die omstandigheden. Maar ze moesten wachten om te horen

wat Corina's ouders met het lichaam van hun dochter wilden doen. 'Ze moet hier blijven,' zeiden die. 'Als ze ons belde, dan vertelde ze hoe gelukkig ze hier was, samen met Willy.' Vrijdag 7 juli liepen ze met twee kisten naast elkaar naar de begraafplaats, vijfhonderd meter verderop. Naast elkaar moesten de kisten, zoals ze ook naast elkaar onder een grote steen zouden worden begraven. Ook die dag was de hemel stralend blauw, er speelden jongens voetbal op het naastgelegen veldje. Ze stopten toen ze die enorme stoet voorbij zagen komen. Na een maand was de stilte gekomen. Nadat ze de woning van Willy en Corina hadden leeggehaald – in elk kledingstuk had Fien haar neus gedrukt – en de ouders en de broer van Corina

Het plein in Nijmegen waar in één klap vele levens tot stilstand kwamen

FOTO'S PRIVÉARCHIEF

Boven: v.l.n.r. Willy Vulperhorst, Paul Teunissen en Paul Buis; daaronder Lorin Pop, links: Corina met haar moeder Maria

De Verhalen

terug naar Boekarest waren gevlogen en langzaam maar zeker iedereen weer aan het werk was gegaan. Toen was het moeilijk geworden in dat huis. Elke keer als Fien de trap opliep, zag ze de gaten in de muur die de kisten met hun lichamen erin hadden gemaakt toen ze omlaag waren gebracht. En haar man bleef haar met grote ogen aankijken. ‘Nee’. En ‘verdomme’. Dat was zijn totale vocabulaire. Met die woorden moest ze het doen.

Ergens in die tijd was het haar te veel geworden. Had ze alles wat binnen handbereik was, kopjes, borden, bestek, tegen de muur gegooid. Hij had nog in bed gelegen. Sinds die hersenbloeding sliep hij zo lang, maar het gekletter van het servies was hem niet ontgaan. Voor hij beneden was had ze haar fiets gepakt en was ze de polder in gereden. Was ze ergens langs het pad gestopt en had ze gehuild tot er niets meer kwam. Daarna had ze haar fiets omgekeerd. Toen ze de keuken in liep, zag ze hem zitten, op zijn knieën, die invalide, sprakeloze man, met in zijn handen een stoffer en een blik. Probeerde hij de scherven op te veegen. Toen had Fien wel begrepen dat ze de gedachte dat het voor haar niet meer hoefde uit haar hoofd moest zetten.

Tienduizend gulden

Zondag 2 juli werd er vaak voor mevrouw Pop gebeld, in haar woning in het centrum van Boekarest. Het was immers haar verjaardag, maar waarom belde er nu iemand van de ambassade? ‘Bent u de moeder van Lorin Pop?’ ‘Ja,’ zei ze trots. Zij was de moeder van die atletische, knappe man die gynaecoloog was geworden. Dat had hij toch maar mooi bereikt. Soms had hij getwijfeld over zijn carrière, toen hij als student wat bij had proberen te verdienen met rotbaantjes. Zoveel had hij ervoor gelaten. Dan had ze hem opgebeurd. Binnenkort zouden de jaren van het oogsten aanbreken. Over tien jaar zou hij een mooi eigen huis hebben en een prachtige aanstelling. Het licht in het leven van haar en haar man, gepensioneerd diplomaat, had beloofd terug te komen voor haar verjaardag. Ze kon niet wachten hem weer te zien. Ze had zijn kamer in orde gebracht. Na het onheilsbericht was ze in elkaar gezakt. Een hele tijd had ze zich niet verroerd. Haar man zat in zijn stoel, zijn lichaam ineengedoken, alsof hij kleiner was geworden. Toen was ze overeind gekomen. ‘Je zult voor de rest van je leven kunnen rouwen,’ zei ze tegen zichzelf. ‘Nu moet je Lorin halen en hem thuis brengen.’ Woensdag 5 juli was ze bij haar zoon gekomen. Twee politiemannen wilden met haar mee de kamer in. Zijn lichaam was ernstig beschadigd,

Willy's moeder Fien logeert in Boekarest in de kamer van haar overleden schoondochter Corina

zeiden ze. Zijn schedel was gebroken, een oog ontbrak. Maar mevrouw Pop wilde alleen zijn met haar zoon. Ze had zich over hem heen gebogen en zich tegen zijn sterke lichaam aangedrukt. Even was ze bang dat haar hart het zou begeven, maar direct had ze zichzelf tot de orde geroepen. Haar zoon moest naar huis. De dagen erna was de strijd om zijn lichaam begonnen. Het transport zou tienduizend gulden kosten. Een bedrag dat zij onmogelijk kon opbrengen. De autoriteiten lieten weten dat haar zoon zonder borgstelling niet zou worden vervoerd. Het Roemeense consulaat kon haar niet helpen.

Echte doktershanden

Ook na achttien jaar zijn het moeilijke weken voorafgaand aan 1 juli, vertelt An Buis in Assen. Haar twee overgebleven kinderen willen dat ze bij hen in de Randstad komt wonen nu ze op leeftijd raakt. Maar wat moet ze daar.

Hier woont ze al veertig jaar, zijn de kinderen opgegroeid. Hier ligt de urn van Paul begraven. Die van haar man staat in de slaapkamer. Acht jaar geleden is hij gegaan, net zo onverwachts als Paul destijds. Hij hield een toespraak op de golfclub, waar hij de prijsuitreiking verzorgde. Zij was thuis, maar toen ze drie golfmaten haar tuin in zag komen had ze het wel geraden. In het ziekenhuis moest ze wachten in een aparte ruimte, waar frisdrank, koffie en koekjes stonden. Dat was een veeg teken geweest, want wanneer zetten ze dat nou voor je klaar in zo'n ziekenhuis. Haar man was niet meer uit de operatie gekomen. Ook hem had ze niet kunnen bijstaan in zijn laatste uur. Dat had ze zo erg gevonden, destijds bij Paul. 'Pauls dood kwam zo onverwachts. Juist in een tijd dat alles goed was. Die overgang was zo groot, dat werd me bijna te veel.' Tot haar geluk werd er een jaar later een kleinkind geboren en was ze weer perspectief gaan zien.

Corina's moeder Maria en haar zoon Stefan: 'Als ze belde, vertelde ze hoe gelukkig ze was'

De politiemensen die maandenlang onderzoek verrichtten naar de precieze toedracht, toonden zich destijds erg betrokken. In Nijmegen hadden ze nog nooit zo'n ernstig verkeersongeluk meegemaakt, met zes dodelijke slachtoffers. Na een paar weken waren de families Buis

en Vulperhorst op het bureau uitgenodigd. 'Julie mogen alles vragen,' hadden ze gezegd. Willy's halfbroer had gezegd dat hij wilde zien wie zijn broertje had vermoord. Toen hadden ze de rijbewijzen van die mannen getoond. Bekenden van de politie waren het. Al eerder opgepakt voor rijden onder invloed. De moeder van Gerard, bestuurder van de Calibra, had bij de identificatie van haar zoon tegen de politiebeambte gezegd dat ze wel dacht dat haar zoon zo aan zijn eind zou komen. De vrouw van Piet zei dat ze hem de voorgaande dag had verboden bij Gerard in de auto te stappen. In het laatste café dat ze die nacht bezochten, El Dorado in Ochten, had Piet de barman verteld over de doodsangst die hij kort daarvoor had uitgestaan, toen Gerard met 200 over de dijk had gereden. En dat met al die drank op. De arts had bloedmonsters afgenomen, waaruit bleek dat ze beiden meer dan twaalf glazen alcohol hadden gedronken.

Meemaken hoe bekenden in de supermarkt het andere gangpad kiezen

Willy's bloed had een promillage gehad van 0,33, wat overeen komt met één glas bier. Of An Buis het de daders kwalijk nam? Natuurlijk heeft ze dat gedaan. Samen met Willy's moeder had ze die daders voor van alles en nog wat uitgemaakt. 'Er hadden al eerder mensen aan de kant moeten springen toen ze passeerden, wist je dat?' Het was maar goed dat ze ook waren verongelukt. Stel je voor dat ze het hadden overleefd. Zoveel onrecht had ze niet kunnen verdragen.

Ze werden lid van de Vereniging van Verkeersslachtoffers en woonden enkele bijeenkomsten bij. En toen de jaarlijkse herdenkingsdag in Assen werd georganiseerd, deden ze actief mee. 'Het was heel bijzonder om samen te zijn met mensen die voelen wat jij voelt.' Die hebben meegemaakt hoe in de supermarkt bekenden steeds het andere gangpad kiezen omdat ze niet met je verdriet overweg kunnen. Ze begrijpt het nu wel. Het is ook moeilijk. Maar toen had het wel pijn gedaan.

In deze periode, kort voor 1 juli, verschijnt Paul weer regelmatig in haar dromen. 'Hij had van die grote handen, hè. Echte doktershanden. Ik probeer me weleens voor te stellen hoe hij er nu uit zou zien, maar dat lukt me niet.'

Steentje tegen het raam

Eind mei reis ik met Fien Vulperhorst naar Boekarest. We kennen elkaar al ons leven lang. Willy en ik zaten bij elkaar in de klas op de havo. Na school werden we geacht samen huiswerk te maken, maar vaker waren we aan het soeien. Tot Fien met thee en koekjes kwam en zei dat we ook maar even in de boeken moesten kijken. Paul Buis leerde ik later kennen, op de sportacademie. Hij had een speciaal vermogen te beschouwen, een zeldzaamheid bij mensen van onder de 25. Ook hij werd een goede vriend. Er zijn tientallen foto's waarop we met z'n drieën staan afgebeeld. Met hun dood kreeg de wereld een totaal ander aanzicht.

Nog elke dag denkt Fien aan haar zoon. Maar het plotse besef dat het ergste wat je je indenkt ook werkelijk is gebeurd, wat haar de eerste jaren kon overvallen, dat is voorbij. Dat ze wakker werd met een sterk verlangen naar Willy. Was hij met vakantie, was hij ergens in het buitenland aan het werk? Ze verlangde ernaar om hem te voelen, zijn vrolijke gezicht in haar handen te klemmen.

Een keer had ze een steentje tegen haar slaapkamerraam gehoord, zoals Willy deed als hij bij het uitgaan weer eens zijn sleutels was vergeeten. Toen was ze opgestaan en de trap afgelopen, in het besef dat haar zoon weer veilig thuis was gekomen, zag ze zijn vrolijke kop al voor zich, en zijn armen die hij om haar heen zou slaan. Dan zou hij haar even optillen, als

om te tonen dat hij niet langer haar kleine jongen was. Dat hij zich over haar zou ontfermen, nu de zaak failliet was en haar echtgenoot half verlamd. Ze hoefde zich geen zorgen te maken. Zo nodig zou hij zijn halve inkomen aan haar geven. Dat soort waangedachten gaan na een paar jaar voorbij.

Juist op bijzondere momenten – de geboorte van een kleinkind, het huwelijk van haar dochters – is er de lege plek die haar zoon heeft achtergelaten. Fien vertelt dat ze jarenlang elke nacht huilde, tot ze zich tot de orde riep en haar kussen weggooide. Ze hoorde het haar zoon zeggen. ‘Je hebt genoeg gehuild, mam, nu moet je weer proberen een beetje gelukkig te zijn.’

Maria, de moeder van Corina, bewoont een kleine flat in een buitenwijk van Boekarest. Haar dochter is hier opgegroeid, was gelukkig op deze plek vlak bij het park, zegt Maria. Fien en Maria gaan samen op de bank zitten. Ze proberen elkaar elk jaar te zien. Beide vrouwen houden elkaars hand vast, strelen elkaar. Halen vrolijke herinneringen op aan hun laatste samenzijn. Hoe Maria, fanatiek wandelaar, heen en weer door Fiens woning marcheerde omdat ze de Hollandse regen niet in wilde. Maria haalt het fotoalbum van Corina tevoorschijn, dat ze samen doorbladeren. Al snel komen de tranen. ‘Je hoopt dat er een dag zal komen dat je ervan verlost zult zijn,’ zegt Fien. ‘Dat je aan je kind kunt denken zonder dat het pijn doet. Maar die dag komt nooit.’ Via Wil en Corina zijn ze familie geworden, vin-

den ze. Vóór het ongeluk hadden ze elkaar twee keer ontmoet. Het is goed dat ze elkaar ook aan de andere kant van dat moment hebben gezien. De vorige ontmoeting hebben ze bij Fien thuis alle video-opnames van Wil en Corina bekeken. Het was fijn om te zien hoe gelukkig ze waren destijds.

Maria verontschuldigt zich voor haar slechte Engels. Als ze met Fien praat gaat het beter. ‘Fien begrijpt alles wat ik zeg.’ Sinds haar man is overleden, anderhalf jaar terug, is ze alleen. Ze waren op reis, in Oostenrijk. Hij zat naast haar in de bus en ineens was hij dood. Ze zucht. En wat zo gek was, hij was gezond, maar twee dagen ervoor begon hij ineens over vroeger te praten. Hoe gelukkig ze waren geweest met hun twee kinderen. En hoe het geluk was opgehouden met het overlijden van Corina.

Maria zegt dat het wel gaat, het leven. Ze heeft haar zoon en haar kleindochter. Soms, als ze per ongeluk Corina’s foto ziet of hakken in het trapportaal hoort en ze de gehaaste beeltenis van haar dochter voor ogen krijgt, dan doet het pijn. Dan gaat ze naar de burens die twee kleine kinderen hebben en speelt met ze. Of ze maakt een lange wandeling door het park, waar ze veel bekenden ontmoet en een praatje maakt. Over Corina vertelt ze niet. ‘Het is mijn lijden, daar moet ik anderen niet mee lastig vallen.’ Daarna, in tranen: ‘Ze zijn samen gestorven.’ Na het overlijden van haar echtgenoot heeft Fien een nieuwe man ontmoet. Het verhaal wil dat haar zevenjarige kleinzoon bij zijn buur-

man aanklopte en de man vroeg waarom hij niet met zijn oma ging wonen. Die was ook alleen. Haar nieuwe vriend heeft ook een kind verloren. ‘Een kind verliezen is het ergste wat er is. En het is fijn dat de persoon met wie je bent dat gevoel kent.’ Met haar vriend is ze naar de onheilsplek geweest, de kruising waar ze nooit meer langs durfde. Afspraken in het ziekenhuis liet ze verlopen omdat ze die plek wilde mijden. Ze hebben de gedenksteen gepoetst en er bloemen bij gelegd.

Nog elk jaar wordt Fien op 1 juli gebeld door de *Telegraaf* koerier die getuige was van het ongeluk. ‘Vindt u het niet erg dat ik u bel,’ zegt hij dan. En dan antwoordt ze dat hij haar altijd mag bellen. Die jongen zegde zijn baan op omdat hij niet meer in de auto durfde. Nog steeds wordt ze in het dorp aangesproken. U bent toch de moeder van Willy? En dan vertellen ze dat ze gymles van hem hadden gekregen en wat voor leuke leraar hij was. Dat is fijn. Dat mensen hem zo’n aardige knul vonden.

Schoenmaat 46

De zon is al onder, maar mevrouw Pop, in het zwart gekleed, heeft de lichten uit. De vrouwen omhelzen elkaar. Zeventien jaar geleden hebben ze elkaar voor het laatst gezien. Drie maanden na het ongeluk werd er op verzoek van mevrouw Pop een gedenksteen op de kruising in Nijmegen gelegd. Het is een gebruik in Roemenië, vertelt ze. Elke verjaardag van hun kind bellen Maria en mevrouw Pop elkaar. Ze dirigeert ons naar haar favoriete kamer, de slaapkamer van Lorin. We nemen plaats op zijn bank en zijn bed. Op zijn bureau liggen zijn studieboeken. In de kast staat zijn speelgoed.

Het doet haar goed mensen te zien die Lorin nog hebben gekend. Net als destijds voelt ze het medelijden van de andere moeders met haar, die haar enig kind heeft verloren. Ze heeft nog geprobeerd opnieuw zwanger te raken. ‘Maar ik was al 56 jaar en de artsen zagen er geen heil in.’ Nu noemt ze die toenmalige wens een wanhoopsdaad. Gedetailleerd vertelt ze over de strijd die ze achttien jaar geleden moest voeren om het lichaam van haar zoon naar huis te krijgen. Uiteindelijk had ze hem na vijf dagen mee kunnen nemen. Ze wijst naar een witte sticker die tegen de zijkant van het bureau van haar zoon zit geplakt. Die zat op de kist waarin haar zoon destijds is vervoerd. Twee woorden staan erop, meer niet. Alsof hij een postpakket was, zegt ze.

‘Lorin was heel geliefd in de buurt. Veel mensen wilden helpen hem naar boven te dragen.’ Dan vertelt ze over zijn begrafenis. Hoeveel mensen

De slaapkamer van mevrouw Pop met overal foto's van haar gestorven zoon

er langs de straat stonden, van hun huis tot helemaal aan het Universiteitsplein. En de rouwstoeft was honderden meters lang. Het was ongelooflijk, de begrafenis. Zelfs de zigeuners langs de straat stonden met tranen in hun ogen. Haar man had met het verlies van hun zoon niet overweg gekund. Hij had al hartproblemen. Mannen, in elk geval van die generatie, kunnen niet overweg met hun emoties. Ze heeft geprobeerd met hem te praten. Eerst bleef hij zwijgen, na een tijdje stroomden de tranen. Elke keer dat ze het probeerde ging het

zo. Daarom is ze er op een gegeven moment mee opgehouden en sprak ze nooit meer met hem over hun zoon. ‘Drie jaar geleden is hij overleden. Maar sinds de dood van Lorin was hij er eigenlijk niet meer.’ Hij weigerde psychische hulp. Zelf was ze naar de psychiater gegaan. Nadat deze haar verhaal had gehoord, schreef hij haar kalmerende medicatie voor. Die heeft ze nooit ingenomen. ‘Het was beter voor me te huilen dan een medicijn te nemen dat me slaperig zou maken.’

Sinds de dood van haar zoon heeft ze niets meer aan haar woning gedaan. Ze nam geen student of schoonmaakster in huis, omdat ze dezelfde sfeer wilde behouden. Lorin is nooit uit haar leven verdwenen. Al die jaren heeft ze over hem verteld, tegen de burens, tegen de mensen in de straat, tegen zijn oude vrienden. Of ze zich nog herinnerden hoe de mensen altijd om raad bij hem kwamen, omdat hij dokter was. Ja, ze wisten het wel, die vrienden en die burens. Familie heeft ze niet meer. En eigenlijk ook geen bekenden. Haar verdriet heeft hen van haar af gedreven. Ze konden het niet opbrengen om naar haar tragische verhaal te luisteren. ‘Mensen willen liever opwekkende verhalen horen.’ Daarom is ze gedoemd alleen te

zijn. Een hond en een kat heeft ze nog, die ze elke dag te eten moet geven. En een kennis die zich om haar lot bekommert, nu ze door een rugoperatie niet ver meer kan lopen. Alleen zij kan het aan om in dat huis te komen waar op elke kast, aan elke muur, op elk tafeltje een grote foto van Lorin je aanstaart.

Haar zoon is bij haar, zegt mevrouw Pop. Bijna fysiek voelt zijn aanwezigheid. Ze is hem dankbaar. Elke ochtend als ze opstaat loopt ze naar zijn kamer en zegt ze hem gedag. Dan geeft ze zijn planten water. Moet je die ene zien, die heeft hij gekocht vlak voor hij op reis ging door Europa. Moet je zien hoe groot die nu is, bijna twee meter. ‘En kijk, er is een nieuw plantje uitgekomen.’

De kledingkast van haar zoon heeft ze na tien jaar geopend. Toen is ze zijn kleren gaan uitdelen aan goede vrienden van Lorin, maar zijn schoenen raakte ze niet kwijt. Maat 46 had hij. ‘Hij was ongewoon groot voor Roemeense begrippen.’ Ze informeert naar mijn schoenmaat, die tot haar vreugde overeen komt met die van haar zoon. Ze verlaat de kamer en komt terug met een paar schoenen. ‘Het is echt leer, ze zijn nog heel goed.’ Ze zou het op prijs stellen als ik ze zou dragen. ■

Ze heeft nog geprobeerd opnieuw zwanger te raken: 'Maar ik was al 56'

An Buis (links): ‘Hoe zou hij er nu uit zien?’; Maria en Fien (rechts) zijn vriendinnen gebleven

